

TZ središnje Istre, Pazin, Franine i Jurine 14, tel. 622 460, 0912 622 460

Župni ured Gračišće, tel. 687-115

Općina Gračišće

Loža 1, 52403 Gračišće, tel. (052) 687 111, www.gracisce.hr

Gračišće

HRVATSKA
Hrvatska turistička zajednica

**TURISTIČKA ZAJEDNICA
SREDIŠNJE ISTRE**
www.sredisnja-istra.hr

Istra

ICD A.E. Turistička zajednica središnje Istre, Pazin, Franine i Jurine 14, tel. 622 460, 0912 622 460, www.gracisce.hr, verzija 3.1, od 22.10.2010., Koncept i dizajn: Reljeko Siković, tekstovi: Davor Siković, Reljeko Siković, fotografije: Renzo Kosmčić, Vladimir Bagarin i Reljeko Siković

Ive do prije petnaestak godina činilo se da je taj stari gradić što se uzdiže nad brdovitim pejzažom središnje Istre zaboravljen od suvremenih mijena. Život je tu bujao još u pretpovijesti, a ime Gallignana, kažu, prije više od dva milenija nadjenuli su mu drevni Gali. Intenzivniji život u ove krajeve donose Slaveni, čiju duhovnu baštinu još uvijek razaznajemo u nazivu brda - Perunčevac, prozvanom po vrhovnom slavenskom bogu Perunu, ali i u tisućljetnom štovanju Svantovida, od kojeg, neki smatraju, potječe kršćanski sveti Vid, zaštitnik gračaške župe.

Jedna od upečatljivih posebnosti Gračišća njegova je urbana struktura: podjela nekoć zidinama opasanog grada na četvrti, a svaka od njih ima svoj trg s crkvom. Najreprezentativnije je dakako središte grada - **Plac**, s **crkvom Majke Božje (3)**, **kapelom sv. Antuna i palačom Salomon**. U taj se dio garda ulazi kroz **zapadna vrata (1)** s lođom podignutom 1549. godine. Ulica se s druge strane vratiju račva lijevo prema župnoj **crkvi sv. Vida, Modesta i Kresencije (6)** i desno prema stambenoj četvrti oko trga s **crkvom sv. Pakracija (5)** iz 14. stoljeća uz koju je ulica vodila prema sjevernim gradskim vratima.

Kasnogotičku **crkvicu Majke Božje na Placu (3)**, što dominira Placem s desne strane zapadnih vratiju, sagradio je majstor Dento 1425. godine prema narudžbi mjesnog seljaka-plemića Petra Beračića. To svjedoči da je u srednjem vijeku u Gračišću postojao povlašteni stalež, koji je imao novca za gradnju crkava, ali i profanih palača poput ove Salamonove. U crkvi se cijelom dužinom istočnog zida proteže velika zidna slika Poklonstvo kraljeva iz istog razdoblja. Mnogi će se upitati što predstavljaju čavli zabijeni među blokove vanjskog zida te lijepe crkvice. Predaja kaže da su ih tijekom minulih vremena na Veliku Gospu zabijale nerotkinje u uvjerenju da će nakon toga milošću Božjom zanijeti.

Uz crkvu je **kapela sv. Antuna (5)**, koju je 1381. godine od pravilno klesanih kamenih blokova podigao majstor Almerigo, a 1486. godine obnovio pičanski biskup Paskazije, rodom iz Gračišća. **Palača Salomon (2)** iz 15. stoljeća je sa svojim raskošnim pročeljem naljepša kasnogotička profana zgrada u središnjoj Istri. Na kraju ulice, koja s Placa vodi između crkve Majke Božje i kapele sv. Antuna, **crkva je sv. Eufemije (7)**, podignuta 1383. godine, te temeljito obnovljena 1864. U njoj se danas čuvaju monumentalno raspelo iz 13. stoljeća i obnovljen oltar Bogorodice Zaštitnice iz crkve Majke Božje na Placu. Od crkve sv. Eufemije prema jugu proteže se ulica Pod Fumiju. Bila je to ulica obrtnika, a jedan od njih kovač - nad svojim je vratima uz godinu 1451. uklesao - čekić, simbol svog zanata. Ta ulica, koja je bez većih izmjena do naših dana očuvala svoj izvorni izgled vodila je iz grada kroz južna vrata uz nedavno konzerviranu

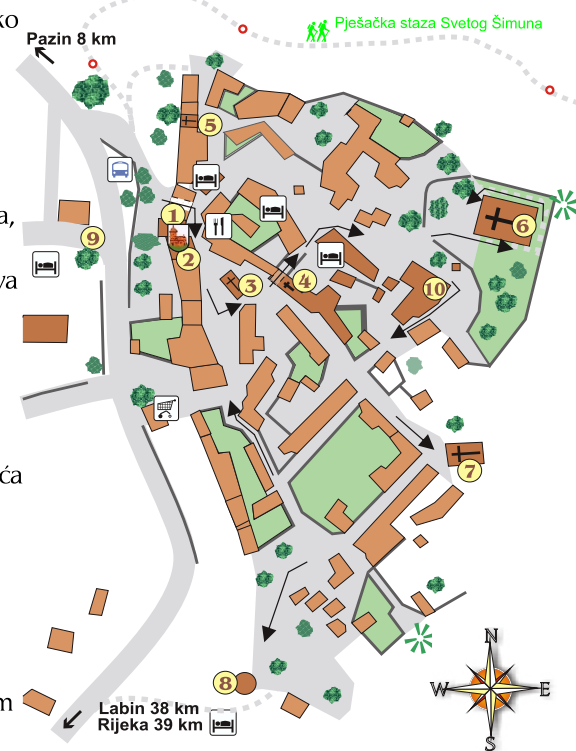

 Za obilazak crkvi:
Župni ured Gračišće
tel. 687 115

SAZNAJTE VIŠE:
Mirjan Rimanić,
GRAČIŠĆE
POU Pazin 2011.

i imponantnu **okruglu kulu (8)** podignutu oko 1500. godine. Kroz ta su vrata u grad ulazili poljanci - žitelji okolnih naselja tražeći obrtničke usluge.

Gračišće je danas središte istoimene općine koja se proteže na oko 60 četvornih kilometara, a na tom području živi oko 1500 stanovnika. Očuvan krajolik potaknuo je više domaćinstava da se počnu baviti turizmom, a tradicijska privrženost proizvodnji vina izrodila se u već tradicionalnu godišnju izložbu vina srednjoistarskog vinogorja. Ljepota i jedinstvenost spomenika kulturno - povijesne baštine u očuvanom krajoliku najveća su vrijednost Gračišća kojeg svakim danom pohodi sve više znatiželjnika i to ne samo na Smotru vina središnje Istre, Vidovu ili Festival svirača na usnim harmonikama Zasopimo na organici, već ovamo sve češće navraćaju zanesenjaci koji se u drevnom gradu napajaju spokojom kojim odišu ulice omeđene drevnim zdanjima u zajedničkom toku prema visokom zvoniku iz 18. stoljeća i župnoj crkvi iz istog razdoblja. Ondje svih čeka velika nagrada : s travnjaka uz crkvu, kao s kakve svečane lože, otvara se širok, zacijelo naljepši pogled na prostran krajobraz brdovite Istre koja se na horizontu stapa s visovima ponosite Učke.

INFO:
za najnovije informacije
očitajte QR kod:

Impresum: Gračišće INFO 2013 - online izdanje Izdaje: TZ središnje Istre, Pazin, koncept i design Radenko Sloković, fotografije Vladimir Bugarin i Radenko Sloković, po tekstu Davora Šišovića priredio i prilagodio Radenko Sloković